

Vänsterpartiet Borlänge
Strategisk plan och budget
2021

MOTVERKA KLASSAMHÄLLET

ÖKA JÄMLIKHETEN

Ökad jämlikhet betyder många saker.

I Borlänge betyder det ökad delaktighet och inflytande för Borlängeborna och möjligheten att skapa en säkrare framtid.

Idag är här vi ett utpräglat klassamhälle som i stor utsträckning påverkar människors livsvillkor negativt i form av psykosocial ohälsa, bostadssegregation, skolsegregation och sänkt levnadstid.

En ökad jämlikhet och jämställdhet ger en bättre folkhälsa och motverkar klassamhällets växande klyftor som slår hårt mot såväl unga som pensionärer.

Barn och ungdomar måste känna sig delaktiga i sitt samhälle precis som den äldre delen av befolkningen.

För barn och unga hänger det ihop med att föräldrar har jobb, att unga kan få jobb, att det finns bostäder och meningsfull fritid.

Kollektivtrafik och fritid är två frågor Borlänges unga lyft till politiker. Vi ser därför vikten av differentierade taxor och avgifter för unga i Borlänge.

Det handlar om musikskola, kollektivtrafiken, kulturutbudet och satsningen på föreningslivet och folkrörelser som kan ge fler avgiftsfria fritidsaktiviteter.

Att motverka rasism och diskriminering och arbeta för mer integration är ett annat viktigt arbete för ökad jämlikhet.

Människor i samhället som drabbas av diskriminering mår oerhört dåligt och får sina liv förstörda utan tillräckligt stöd som samhällets instanser.

Vi ska vara en kommun som tar ansvaret för alla människors lika värde, och för människors välmående.

Ökad rasism och diskriminering är ett tecken på ohälsa och skapar ökade klassklyftor i samhället, såväl på skolan, fritiden som på arbetsplatsen.

Vänsterpartiet i Borlänge vill:

- ge för barn och unga i Borlänge en chans att kunna delta fullt ut i kultur- och fritidsutbudet utan att plånboken ska vara avgörande
- skapa fler avgiftsfria mötesplatser för Borlängebor, oavsett ålder och bakgrund, samt utveckla de redan befintliga kultur- och fritidsarenorna i Borlänge
- satsa på jämställdhet och antidiskrimineringsarbete
- öka resurser för att motverka psykosocial ohälsa bland unga

STOPPA BARNFATTIGDOMEN

I ett allt mer polariserat samhälle, där klyftor ökar, drabbas barn och unga värst. Det är bara tillsammans som vi kan bygga jämlika samhällen, med hänsyn till allas olika förutsättningar.

Samhällets ansvar vilar inte bara på bra skola och utbildning, meningsfull fritid och kulturella upplevelser för Borlänges barn och unga.

Socioekonomiska klyftor måste minska, fler människor måste ges möjligheten till ett jobb och utbildning, ingen människa ska leva i utanförskap och klassamhället skall bekämpas. Samhällsproblem är inget som löser sig över en natt.

Samhällets orättvisor är både bredare, större och mer etablerade än så.

Men vi vet att det går att motverka, och det går att skapa en stark framtidstro, för alla som växer upp i Borlänge idag.

Vänsterpartiet har i riksdagen lyckats genomföra reformer som, gratis glasögon för barn, fri kollektivtrafik på sommarlovet och höjd försäkring för tandvård. Vi har bevisat att det går att motverka klassamhället, bit för bit, reform efter reform.

Barnfattigdom motverkas bäst genom att deras föräldrar får jobb eller utbildning.

Vi vill minska ungdomsarbetslösheten och att fler unga får utbildning.

Så skapar vi förutsättningar för livslångt lärande.

Fler avgiftsfria fritidsaktiviteter och mötesplatser, satsning på Borlänges föreningsliv och folkrörelser motverkar klassamhället.

Vänsterpartiet i Borlänge vill:

- avgiftsfri kollektivtrafik i Borlänge

- fler avgiftsfria kultur- och fritidsaktiviteter för barn och unga i Borlänge

- fler riktade sociala insatser för att barn och unga ska få en meningsfull framtid i Borlänge

- satsning på Borlänges föreningsliv och folkrörelser att föra samhället framåt

BRYT BOSTADSSEGREGATIONEN

Borlänge är en stad med många utvecklingsområden. Ett av dem är bostadspolitiken och utvecklingen i redan befintliga bostadsområden.

En del projekteringar är på gång och många detaljplaner är antagna, men för att Borlänge ska kunna växa ytterligare behöver planer och ambitioner förverkligas till byggda bostäder av varierande boendeformer.

Bostadssegregationen måste brytas.

Vi vill bygga flera bostäder av olika upplåtelseformer (hyresrätter, bostadsrätter etc) för att utrota segregationen i Borlänge.

Det behövs utveckling av både sjönära och naturnära områden, billiga hyresrätter och anpassningar efter ålder och förmåga, samt större hyresrätter för flerbarnsfamiljer.

Ekologi och klimatsmart byggande ska vara i fokus.

I bostadsområden behövs både ytor för utveckling, delaktighet och möten. Det behövs fler möjligheter till konstnärliga uttryck - människan ska inte bara bo - hen ska leva!

Alla Borlängebor, oavsett socioekonomisk status eller ursprung ska kunna uppleva en självklar känsla av att kunna röra sig fritt mellan bostadsområden, centrum och andra stadsdelar.

Att kunna påverka sin miljö, sin bostadssituation och sitt bostadsområde i mycket större utsträckning än idag, är en demokratiutveckling som vi strävar efter.

Vänsterpartiet i Borlänge vill:

- bygga mer sjö- och naturnära hyresbostäder*
- skapa ett hållbart byggande*
- skapa mer trevliga och likvärdiga utemiljöer anpassat till de boende*
- utveckla förutsättningarna för stadsodling i bostadsområden*
- stärka allmännyttan och utveckla boendeformer så det passar olika målgrupper som studentbostäder i närheten av centrala Borlänge*

JOB

Vänsterpartiet har i 100 år kämpat för att människor ska ha ett drägligare arbetsliv, och den kampen kommer vi att fortsätta!

Människor måste hålla samman, skydda de rättigheter som arbetare i generationer tidigare stridit för och genom fackföreningar utvecklat. Det är vårt arv och det ska vi respektera, skydda och förbättra!

Nya generationer ska få jobb i Borlänge med förutsättningar för ett gott arbetsliv.

Det är en av förutsättningarna för att utveckla företagande i Borlänge, både för de som vill etablera sig, och redan finns här.

De alltför stora sjukskrivningstalen i Borlänge kommun är ett tecken på att det begås fel i styrningen.

Borlänge kommun som arbetsgivare måste ha en översyn i sina verksamheter för att säkerställa att måluppfyllelser nås. Förutom värnandet av kommunens värdegrund behövs en förbättrad deltagarkultur hos kommunens anställda där chefer och styrdokument inte ska kännas komplicerade eller frånvarande.

Som attraktiv arbetsgivare med en rätt gedigen värdegrund är det av intresse för de anställda att kunna styra och påverka sin arbetssituation fullt ut.

Vi menar att de som jobbar i verksamheterna också är de som kan veta hur den bästa ska fungera och anpassas.

Allt fler vittnar om stress, utbrändhet och frånvaro av ledning och styrning inom kommunen.

Utveckla istället arbetslivet utifrån de behov som krävs för att skolverksamheter och

Vänsterpartiet i Borlänge vill:

- stärka rätten till ett arbete i Borlänge

- verka för att fler unga får jobb

- införa 6 timmars arbetsdag i välfärden i Borlänge

- stötta och utöka samarbetet med socialt företagande i Borlänge

- i överenskommelser med fackförbund enligt den Svenska modellen genomföra en utvärdering av styrmodellen för Borlänge kommun

EN SKOLA FÖR ALLA

Skolan ska vara likvärdig och ge alla elever samma möjligheter till en bra utbildning. Hur mycket elever lär sig, beror idag alltmer på vilken skola de hamnar i och vilka föräldrar de har. Så behöver det inte vara.

Vänsterpartiet vill återupprätta den jämlika och sammanhållna skolan. Skolan ska lägga grunden för ett liv med möjligheter.

Den svenska skolan dras isär och elever med olika bakgrund och studieförutsättningar samlas på olika skolor. En förklaring är det fria skolvalet. Elever och föräldrar ska inte tvingas välja mellan "bättre" och "sämre" skolor. Alla ska kunna lita på att skolan närmast hemmet är en bra skola med förutsättningar att ge eleverna den kunskap de har rätt till.

När elever med olika bakgrund möts förbättras inte bara resultaten utan också sammanhållningen. För att kunna kompensera för elevers olika bakgrund och behov måste skolans resurser användas rätt och i tid. Vi vill att det ska finnas tillräckliga resurser för särskilt stöd redan i förskolan och under de första åren i grundskolan.

Vänsterpartiet vill att staten tar tillbaka huvudansvaret för skolorna från kommunerna. Så kan pengar fördelas mer anpassat efter skolornas och elevernas behov. Alla gymnasieskolans nationella program ska ge högskolebehörighet.

Vänsterpartiet vill att Borlänge kommun slopar de aktiva fria skolvalen.

Vi ser en skolegregation där plånboken är styr elevers möjligheter till skolvalen.

Vänsterpartiet ser ett tydligt skolspår där eleven blir tilldelad skola och på så vis förbättra fördelning av elever per skola så det blir rättvist.

Sen kommer elevens vårdnadshavare kunna göra skolval ändå.

Vänsterpartiet har en tydlig ställning mot vinster i välfärden och politiskt driver den frågan gentemot regeringen sen ett decennium tillbaka.

Fler partier har tagit till sig den uppmaningen.

Att införa en differentierad skolpeng är ett sätt att få stopp på vansinniga spekulationer inom utbildningssektorn.

Att friskolor i någon form kommer finnas kvar som t ex föräldrakooperativ råder det ingen tvekan kring. Och friskolors möjligheter att prova olika pedagogiska former är inget

Vänsterpartiet vänder sig emot.

Men de senaste årens försök till religiösa etableringar och vinstmaximeringar visar att det är dags att få stopp på ett urholkat system som Sverige som enda land i världen håller kvar i.

Skattepengar ska gå till elever och personal – inte till välfärdsföretagens aktieägare!

Vänsterpartiet i Borlänge vill:

- skapa en likvärdig förskola och skola
- möjliggöra för fler, att gå ut med behörighet till gymnasiet
- skapa bättre samverkan mellan skola och aktörer, som är avgörande för barns välmående
- upprätta brett antimobbning- och antidiskrimineringsarbete i skolorna
- avskaffa det aktiva skolvalet i Borlänge kommun

OMSORGEN

Äldreomsorgen berör oss alla. Antingen är vi själva äldre och befinner oss i äldreomsorgen, vi kanske arbetar där, eller så kommer vi i många fall förr eller senare att hamna där.

En bra äldreomsorg är inte bara en välfärdsfråga, det är också en viktig jämställdhetsfråga. De som jobbar i äldreomsorgen är till väldigt stor del kvinnor. Dessutom är det så att när omsorgen inte fungerar så att anhöriga måste ta hand om äldre familjemedlemmar, så är det oftast kvinnor som tar det ansvaret.

En utbyggd och välfungerande äldreomsorg är en förutsättning för att kvinnor ska kunna delta fullt ut på arbetsmarknaden.

För att få en jämlik äldreomsorg behöver i första hand staten tillföra kommunen tillföra tillräckliga resurser och arbetsvillkoren för äldreomsorgens personal förbättras.

Vänsterpartiet vill ta första stegen i att utveckla framtidens äldreomsorg. Vi vill ha en utveckling av verksamheten och satsning på ökad personaltäthet och fortbildning inom äldreomsorgen.

Därutöver ska även pengar avsättas till god arkitektur och utemiljöer.

Ensamhet bland äldre måste uppmärksammas.

I Borlänge har äldreomsorgen varit hårt utsatt för smittspridning under pandemin och hur det gick till är för svårt att fastställa nu.

Men vad som visat sig är brist på skyddsutrustning, dålig rutin på hur skyddsutrustningen används och en stor omsättning med personal för omsorgstagarna.

Vi vill utreda och se vad kan vi dra för lärdomar av detta kring arbete inom äldreomsorgen och hur ökar vi kunskapen och säkerheten för både personalen och vårdnadstagare.

Vänsterpartiet i Borlänge vill:

- *utveckla kompetens hos personal att lättare upptäcka psykosociala missförhållanden bland äldre.*
- *ge fler Utbildningsinsatser för all personal inom omsorgen.*
- *införa 6 timmars arbetsdag inom omsorgen.*
- *Utveckla fler boendeformer i kommunal regi för äldre.*

KLIMAT OCH MILJÖ

För oss är miljön viktigare än bolagens vinstintressen. Den akuta klimatkrisen, hotet mot den biologiska mångfalden och andra allvarliga miljöproblem gör att vi snabbt måste ställa om vårt samhälle.

Inte minst de omställningar som skett den senaste tiden iom COVID-19 pandemin visar hur sårbart vårt samhälle är inför kriser. En klimatomställning skulle drabba vårt samhället hårt och Borlänge är naturligtvis inget undantag.

För Vänsterpartiet hänger rättvisa och miljö hänger ihop.

De som belastar miljön och klimatet mest måste också göra störst förändringar i konsumtion och livsstil. Bara genom minskade klyftor mellan fattiga och rika och mellan män och kvinnor kan vi uppnå ett ekologiskt hållbart samhälle och fördela det begränsade miljöutrymmet rättvist.

Den biologiska mångfalden är grunden för vår välfärd och den ska värnas genom att miljöhänsynen ska gå före företagets kortsiktiga vinstintressen.

Våra gemensamma resurser vill vi använda för investeringar i det som är långsiktigt hållbart såsom förnybar energi, hållbara transporter och att skydda naturområden. Klimatkrisen är akut och vi måste snabbt få ned utsläppen. Det finns en stark rörelse och folklig opinion för att göra det och skapa ett långsiktigt hållbart samhälle.

Borlänge är i mångt och mycket långt framme i sitt miljöarbete.

Men ska vara föregångare i klimatomställningen.

Vänsterpartiets mål är ett fossilfritt samhälle senast år 2040.

För en framgångsrik klimatomställning krävs ett rättviseperspektiv som förenar det gröna perspektivet med det röda. För att möta klimathotet krävs ökad jämlikhet. Det är de rika som genom sitt sätt att leva orsakar störst klimatutsläpp..

Vänsterpartiets politik kombinerar klimat- och miljösatningar med en politik för rättvisa eftersom det hänger ihop. Rika länder har störst ansvar för klimatkrisen och måste därför göra stora egna förändringar men också hjälpa fattiga länder ekonomiskt med omställning till ett mer hållbart samhälle.

Vänsterpartiet i Borlänge vill:

- att kommunen stärker arbetet med fossilfri lösningar för Borlängeborna. Det rör både kollektivtrafiken som arbetspendlingen*
- arbetar fram en plan hur Borlänge blir en fossilfri kommun 2040*
- arbetar med ett rättviseperspektiv så jämställdheten kommer i fokus i kommunen omställningsarbete*
- upprätta brett antimobbning- och antidiskrimineringsarbete i skolorna*
- utlysa klimatnödläge i Borlänge kommun*

Prioriterade områden

Kommunstyrelsen

Särskilt politiskt uppdrag:

- Förbättra det påbörjade strategiska arbete mot den globala klimatkrisen
- Gör en oberoende utredning av kommunens hantering och ansvar gällande COVID-19
- Avskaffa det fria skolvalen i Borlänge kommun
- Arbeta sektorsövergripande med måluppfyllelse enligt AGENDA 2030
- Implementera arbetet med fri kollektivtrafik.
- Utveckla arbetet med kommunens åtaganden enligt Barnkonventionen och inkorporera Barnkonventionen i alla kommunala beslut.
- Noll tolerans mot barnfattigdom i Borlänge.
- Utöka möjligheten för medborgare och kommunala medarbetare att bli delaktiga i kommunala beslut.
- Se över sjukskrivningstalen inom den kommunala organisationen
- Ta fram en plan för införandet av 6 timmars arbetsdag som norm
- Utveckla sektorsövergripande arbete med CEMR-deklarationen (jämförbarhetsdeklarationen)
- Utveckla ledarskapet i den kommunala organisationen för att stärka kompetensen hos medarbetare och ledare
- Granska och utvärderar styrmodellen för Borlänge kommuns nämnder verksamheter
- Stärk samarbetet med föreningslivet och folkrörelser i Borlänge
- Utvärdera Näringslivskontorets arbetet med att stärka välfärden i Borlänge
- Att införa medborgarbudget i Borlänge kommun

Miljönämnden

Särskilt politiskt uppdrag:

- Skapa en giffri miljö inom Borlänge kommuns verksamheter
- Förbättra gång och cykelvägar i Borlänge och skapa fler, där behov finns
- Minska klimatpåverkan i hela Borlänges offentliga sektor
- Inför fri parkering i Borlänge för fossilfria fordon
- Stärk folkbildningen för Borlängebor som vill leva klimatsmart
- Satsa på förnyelsebar energi i Borlänge kommun med aktörer som Borlänge Energi, Högskolan Dalarna och Dalarna Science park
- Inför ett Grönt Råd i Borlänge kommun som en del av arbetet med att hitta lokala lösningar på klimatkrisen

Samhällsbyggnadsnämnden

Särskilt politiskt uppdrag:

- Bygga mer sjö- och naturnära hyresbostäder
- Skapa ett hållbart byggande
- Skapa trevliga och likvärdiga utemiljöer i alla bostadsområden
- Stärka allmännyttan och bygga flexiblare boenden
- Jobba för att studentboende byggs i Borlänge i närheten av Borlänge centrum
- Utred införande av fri kollektivtrafik inom Borlänge kommun
- Inför fri parkering i Borlänge för fossilfria fordon

Barn- och utbildningsnämnden

Särskilt politiskt uppdrag:

- Verka för att skapa en likvärdig förskola och skola
- Skapa bättre samverkan mellan skola och aktörer, som är avgörande för barns välmående
- Tillsätt resurser så att alla barns individuella behov kan mötas i förskola och skola
- Sätta in brett antimobbning- och antidiskrimineringsarbete i Borlänges skolor
- Utveckla fler platser på förskola med obekväm arbetstid
- Verka för att kommunen blir stark huvudman för Borlänges skolor

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Särskilt politiskt uppdrag:

- Stärka rätten till ett arbete i Borlänge
- Verka för att skapa en likvärdig gymnasieskola
- Skapa bättre samverkan mellan skola och aktörer, som är avgörande för barn- och ungas välmående
- Tillsätt resurser så att alla barn- och ungas individuella behov kan mötas i gymnasieskolan
- Sätta in brett antimobbning- och antidiskrimineringsarbete i skolorna
- Verka för att fler unga får jobb
- Införa 6 timmars arbetsdag i Borlänge kommun
- Verka för fler sociala företag i Borlänge kommuns regi
- Utveckla "Dubbelt upp" för att få fler till arbete
- Göra uppföljningar på arbetsmarknadsåtgärder och tydligare individanpassning
- Bli bättre på att fånga upp ungdomar som inte fullföljer gymnasieutbildningar
- Skolan är den bästa platsen för att nyanlända ska känna sig inkluderade i samhället. Skapa fler utbildningstillfällen för nyanlända och rekrytera personal som med integrationsarbete med huvudmål

Kultur- och fritidsnämnden

Särskilt politiskt uppdrag:

- Inrättande av lovkort för barn och unga där de kan ta del av kommunens aktiviteter avgiftsfritt
- Skapa fler avgiftsfria mötesplatser för Borlängebor, oavsett ålder och bakgrund
- Satsa på jämställdhet och antidiskrimineringsarbete
- Öka resurser till kultur- och fritidsaktiviteter som förebygger psykosocial ohälsa bland barn- och unga
- Bredare fritidsutbud för Borlänges äldre befolkning
- Stöd föreningsliv och folkrörelser som vill jobba mer jämställt
- Utveckla ett center för kultur- och kreativa näringar
- Utveckla musikskolan till en Kulturskola för alla åldrar

Omsorgsnämnden

Särskilt politiskt uppdrag:

- Utveckla kompetens hos personal att lättare upptäcka psykosociala missförhållanden bland äldre
- Utbildningsinsatser för all personal inom omsorgen
- Införa 6 timmars arbetsdag inom omsorgen
- Utveckla fler boendeformer i kommunal regi för äldre
- Ge fler Utbildningsinsatser för all personal inom omsorgen
- - Utveckla fler boendeformer i kommunal regi för äldre

Socialnämnden

Särskilt politiskt uppdrag:

- Bekämpa barnfattigdomen i Borlänge.
- Utvärdera det politiska arbetet med att få fler personer ur försörjningsstöd in i arbete.
- Genomarbetat vård för personer med missbruksproblematik.
- Utvärdera modellen att ta hem platser från externa behandlingshem till Borlänge kommun och vad det medfört för kvalité.
- Verka för att fler unga får jobb.
- Skapa fler sociala företag i Borlänge kommuns regi och stärka samverkan med entreprenörer som vill starta upp sociala företag utanför den kommunala sektorn.
- Arbeta tydligare efter Barnkonventionen vid beslut som rör barnfamiljer.

De reviderade budgetramarna

Kommunstyrelse	296 865
<i>Varav reserverade medel</i>	<i>22970</i>
Miljönämnden	134 15
Samhällsbyggnadsnämnden	105 540
Kultur och Fritid	137 255
Barn och utbildning	1 046 040
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	382 365
Socialnämnden	405 570
Omsorgsnämnden	1 100 115
Kf, Revisionen, Övfn	6835
Summa	3 494 000